

Constructivism กับ การศึกษาตามอัธยาศัย การศึกษาตลอดชีวิต

Constructivism คือ ลัทธิการศึกษาที่ให้ความสำคัญกับสร้างองค์ความรู้  
การศึกษาตามอัธยาศัยมีแนวโน้มในการเป็นลัทธิการศึกษาแนวสร้างองค์ความรู้  
ซึ่งก็แตกต่างอย่างสุดขีดจากลัทธิการศึกษาอีกประเภทหนึ่ง คือ ลัทธิท่องจำคำตอบ  
แล้วเอาไปสอบอย่างสิ้นเชิง

สมมุติฐานของความรู้และองค์ความรู้ มาจากความรู้ ตัวความรู้ ข้อเท็จจริง  
ก็มาจากประสาทสัมผัสทั้งห้า ทั้งรูป แสง สี รส กลิ่น สัมผัส นำเอามาปรุงแต่ง  
เป็นการจัดประเภท สร้างเรื่องราว สร้าง หลักการ กฎ และการอธิบาย  
การกระทำต่อความรู้เช่นจัดประเภท สร้างเรื่องราว หลักการ กฎ และคำอธิบาย  
นั่นแหละคือการสร้างองค์ความรู้

การสร้างองค์ความรู้ มีสิ่งสำคัญในการสร้างอย่างหนึ่งก็คือ ตรรกะและระบบความคิด  
ตรรกะและระบบความคิด มีอยู่สองอย่าง คือ นิรนัย และ อุปนัย  
นิรนัย (Deductive) ก็คือตรรกะการให้เหตุผล ที่ร้อยเรียงความรู้มาจาก กฎ หลักการ ที่รับรู้มาก่อนแล้ว  
เพียงแค่เรียบเรียงให้สอดคล้องกับ กฎ ความรู้ หลักการ เหล่านั้น  
อุปนัย (Inductive) ก็คือตรรกะ การให้เหตุผล ที่เกิดจากการสร้าง กฎ หลักการ จากข้อเท็จจริง  
โดยเรียบเรียงจากข้อเท็จจริง

ตรรกะแบบนิรนัย ส่วนใหญ่ เป็นความรู้สำเร็จรูปที่กำหนดเป็นความจริงขึ้นมา การท่องจำกฎ  
หลักการ ที่เชื่อว่าเป็นจริง ถือว่าปลอดภัยเพราะหลักการเหล่านั้นได้ถูกกลั่นกรองโดยนักวิชาการ  
แต่ไม่มีองค์ความรู้ใหม่ ในแต่ละบริบท ตรรกะชุดนี้ยึดความจริงสูงสุดของอำนาจที่กำหนด  
จากหลักสูตร ไม่ให้ความสำคัญของคนหรือผู้เรียนรู้ ผู้เรียนรู้อยู่ในฐานะของ Object

ตรรกะแบบอุปนัย ใช้วิธีการเรียบเรียงข้อเท็จจริง เข้าไปสู่ หลักการ กฎ วิธีการเหล่านี้จะพบว่า  
มีหลักการ กฎที่หลากหลาย เนื่องจากมีองค์ความรู้และวิธีการที่แตกต่างตรงบริบท และเน้นความสำคัญ  
และให้ความสำคัญของมนุษย์ และสถาปนามนุษย์ให้อยู่ในฐานะของ Subject

ยกตัวอย่างองค์ความรู้ทางการเกษตรแผนใหม่ผ่านระบบการศึกษา เน้นการจัดการเกษตรเชิงเดี่ยวแบบ  
พึ่งพา บัญ ยาฆ่าแมลง และเทคโนโลยีที่จะซื้อ ไปสู่ระบบการจัดการฟาร์ม ด้วยหลักวิทยาศาสตร์  
จัดการทำต้นทุน กำไร ขาดทุน แบบการบริหารธุรกิจ ความเป็นจริงแบบนี้ได้ถูกสร้างโดยนักวิชาการ  
ที่จบการศึกษาจากต่างประเทศ ที่ได้เรียนรู้ระบบเกษตรแบบปฏิวัติเขียว เขาจึงนำมาเขียนหลักสูตร

ส่วนอีกองค์ความรู้หนึ่ง มาจากเกษตรกรที่สังเกตวิถีชีวิตของตนเอง ว่าทำอะไรที่เป็นหนี้สินเพราะอะไร เกิดการคิดวิเคราะห์ออกมา และทดลองการผลิตแบบใหม่ที่ไม่พึ่งพาสตลาด พึ่งพาตนเอง ผลของการค้นคิด ทำให้เกิดคุณภาพชีวิตของการพึ่งพาตนเอง อันเกิดจากการคิดจากข้อเท็จจริงที่มีอยู่ และสรุปลงเป็น ทฤษฎีว่า ถ้าใช้การผลิตแบบเดิมพึ่งพาสตลาด จะต้องชอกช้ำใจ และเป็นหนี้ตลอดกาล หากผลิตการเกษตร แบบพึ่งพาตนเอง ก็จะมีซูปเปอร์มาเก็ตอยู่ในสวนของตนเอง

ความล้มจมของเกษตรกรไทย มาจากวิธีแบบไหน คงจะสรุปเป็น กฎและทฤษฎีได้ แต่เนื่องจากความพยายามของนายทุนบรรษัทข้ามชาติ ทำให้ระบบเกษตรแบบพึ่งพา ได้สนับสนุนและถูกซื้อตัวจากการลอกไปแลกแจกกระดาด ตลอดจนการทำให้เกิดหลักสูตร ที่พึ่งพาการใช้ปุ๋ย และยาฆ่าแมลง ผ่านการส่งเสริมของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง กับการเกษตร เพื่อให้เกษตรกรของเราเป็นผู้บริโภคปุ๋ย ยาฆ่าแมลง และปัจจัยการผลิต ราคาแพง ด้วยการจูงใจด้วยกำไรที่เป็นตัวเงิน ซึ่งก็ถูกกำหนดโดยกลไกของการตลาด ที่มีพ่อค้าคนกลางได้รับผลประโยชน์สูงสุด

การศึกษาตามอัธยาศัย และการเรียนรู้ตลอดชีวิตของขบวนการปราชญ์ชาวบ้านอีสาน เป็นไปในรูปแบบของการสร้างองค์ความรู้ จากปรากฏการณ์ ที่เป็นอยู่ ทำให้หลุดพ้น จากการเป็นหนี้ และมีคุณภาพชีวิตที่มีอยู่ และปรากฏการณ์สำคัญอีกปรากฏการณ์หนึ่ง คือปรากฏการณ์หมอเขียว หมอเขียวทำงานสาธารณสุข ได้สังเกตว่า วิถีวิทยาทางการแพทย์ ส่วนใหญ่เฉพาะโรคเรื้อรัง ไม่สามารถแก้ไขปัญหของคนที่ป่วยได้ หมอเขียวจึงได้พยายาม หาวิธีการรักษาแบบพึ่งพาตนเอง ไม่พึ่งพาหมอ ด้วยการทดลองทุกอย่างด้วยตนเอง และ รักษาคนรอบข้าง จนเกิดทฤษฎีแบบหมอเขียว ทฤษฎีสมดุลร้อนเย็น สมัยใหม่ การสร้าง องค์ความรู้แบบนี้ทำให้คนหันมาพึ่งพาตนเอง เป็น Super Constructivism ที่มีปรากฏการณ์ ที่เห็นได้ สัมผัสได้ ได้ผลจริง

สรุปแล้วว่า Constructivism อยู่คู่ กับ การเรียนรู้ตลอดชีวิต การศึกษาตามอัธยาศัย ชนิดแยกออกจากกันไม่ออก เพียงแต่ถูกกีดกัน ลดบทบาท ไม่ให้คนได้พึ่งพาตนเองได้ ก็เท่านั้นเอง

คำสำคัญ (keywords): [เรียนรู้ตลอดชีวิต](#) · เลขที่บันทึก: 506163

· สร้าง: 19 ตุลาคม 2555 09:51 · แก้ไข: 19 ตุลาคม 2555 09:51 · ผู้อ่าน: 11 · ดอกไม้: 1 · ความเห็น: 1 · สร้าง: ประมาณ 1 ชั่วโมง ที่แล้ว · สัญญาอนุญาต: ครีเอทีฟคอมมอนส์แบบ แสดงที่มา-ไม่ใช้เพื่อการค้า-อนุญาตแบบเดียวกัน